



Veera Ikonen
Pimeässä
syttyy
majakka

Veera Ikonen

Pimeässä
syttyy majakka



Werner Söderström Osakeyhtiö
Helsinki



© VEERA IKONEN JA WSOY 2022
WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
ISBN 978-951-0-47896-7
PAINETTU EU:SSA

Milolle.

1.

LAUTAN VATSASSA asuu keltainen valo ja kahvilusikoiden kilinä. Siellä, uudelleen lämmitetyn kalakeiton ja munkkisokerin tuoksussa istuu kolmikymppinen nainen. Sellainen nainen, joka kärryttelee ja kestovaippailee ja voitelee lapsille ruisleipää, jota kutsuu ruikkariksi. Eikä hänelle ole koskaan tapahtunut mitään pahaa. Naisen vieressä kiehnää kolmivuotias sormet sokerista tahmeina. Rinnoille on vyötetty vauva, jonka lakin alta pilkottaa ruskea suortuva. Vauvan kämmenet levittyvät kuin maidonvalkeat meritähdet vasten naisen kylkiä.

Nainen katsoo minuun, hymyilee katseessaan sanat ”tää on niin tätä”, vilkuilee vierustuoliani, etsii jälkikasvua ympäriltäni. Ei löydä. Hymystä katoaa kärki. Nyt se on vain väsynyt.

Nousen ylös liian nopeasti. Koko kahvila keikahtaa, otan tukea seinästä. Ilma on sakea keltaisesta valosta ja kalakeiton hajusta.

Askeleeni rummuttavat metallisia rappuja, oven kahva on hankala. Ryskytän ovea ja pusken hartialla. Viima tempaisee minut mukaansa, paiskaa ulos.

Lautan kantta kiertää kaide. Se pitää meidät matkassa, tällä puolen. Kaide on siinä, jotta siihen voi nojata, nojata ja kuikuilla laidan yli lautan vettä kyntävää kylkeä. Nähdä kuinka vielä talvesta kankea vesi taipuu ja laskostuu aalloiksi, rispaantuu vaahdoksi, joka jää taakse, siirtyy pimeään. Nojaan kaiteeseen. Ennen kankea se on siinä, jotten kapuaisi sen yli, päästäisi irti.

Käännän kasvot menosuuntaan, haukon tuulta. Kylmä ilma tuntuu vieraalta keuhkoissa. Viikkoja olen hengittänyt olohuoneen hämärää, sälekaihtimien raitoja, ihoni hajua tyynyn pinnassa. Virunut yöpaidassa sohvalle, katsonut luontodokumentteja. Olen kääriytynyt kertojan ääneen kuin peittoon ja sen turvasta nähnyt, kuinka norsuemo jää kuolevan poikasensa rinnalle kuivuuden riivaamalla aavikolla. Kuinka apinaäiti raahaa menehtynyttä pienokaistaan, kunnes sen ruumis on enää pelkkä nahanriekale. Ja kuinka ne lopulta hylkäävät käpristyneet jäänteet, etsivät laumansa ja ovat taas kuin elossa, koska niiden on pakko.

Olen nähnyt kaiken tuon yhä uudelleen ja uudelleen, mutta vielä useammin vain kuunnellut ääntä, joka sanoo: näin on, tällaista tapahtuu. Kun suljen silmäni, voin miltei kuulla kertojan äänen. Hän katsoo minua jostakin kaukaa, sieltä missä toisen kipu ei tunnu, ja sanoo: näin on, tällaista tapahtuu, se on luonnon laki, elämän ja kuoleman kierto.

Kannen ovi paukahtaa, Markus seisahtaa taakseni, laskee käden hartialle. Siirryn askeleen kuin tehdäkseni tilaa, hänen kätensä lipeää.

”Ne jää ennen meitä”, Markus sanoo.

”Ketkä?”

”Se nainen ja ne lapset.”

Markus on jutellut heidän kanssaan. Hän pystyy sel-
laiseen.

Markus saattaa keskustella naapurin kanssa siitä, kuinka hienoa on, että koiranomistajat nykyään keräävät lemmikkiensä kakat. Tai ilahtua jugurttitölkin uudesta muotoilusta. Tai varata lehdessä kehuttuja kirjoja kirjastosta ja korjata mökin huussin tv-ohjelman ohjeiden mukaan. Minä kuuntelen ja katselen häntä kuin näytelmää, tai jotakuta, joka on eksynyt smokissa uimahalliin. Jotakuta, joka on yhtä aikaa niin vieras ja tuttu, että se hirvittää. Markuksen mukana kulkee kepeys, jota ei ennen ollut. Ehkä minä imen itseeni kaiken painavan ja raskaan, niin ettei hänelle jää muuta.

Katsahdan Markusta kuin varmistaakseni, ettei hän ole lentänyt tuulen mukaan. Mutta siinä hän on, kasvot kohotettuina kohti taivasta ja viimaa. Silmäkulman rypyistä näen, että hän on innoissaan. Hän osoittaa Ota-
vaa ja Linnunrataa, piirtää sormella viivaa vasten avaruutta. Sanat pyörähtelevät huulilta tuuleen, hukkuvat takkiemme kahinaan. Markus hankki minullekin sellaisen: kankean kuoren, joka kestää pakkasen ja sateen, hapon ja ydintuhon. Hän tutki ja vertaili, löysi ääriolosuhteiden testivoittajan, hommasi housutkin. Järkevää ja käytännöllistä. Että pysyt sinäkin suojassa, hän sanoi.

Minut on puettu kuin ihminen, joka jaksaa taas lauman mukana, on elossa.

Markus kaivaa taskustaan kännykän ja näyttää, missä me olemme. Katsomme näytöllä sinisenä matavaa pilkkua. Hartiamme hipovat toisiaan. Markus näpyttelee ruutua uudelleen, esittelee tähtien asennot ja mistä kuu nousee.

Me olemme kartalla. Me olemme kahisevilla kuorrilla suojattu sininen pilkku maailmankaikkeudessa. Seisomme hiljaa. Lautan kone jyrää. Pimeys nielee aaltoja. Linnunrata kaartuu ylitsemme kuin vana tuhkaa.

Minun sormeni muistavat tuhkan tunnun.

Kun lähdimme krematoriolta, istuin autossa uurna sylissäni ja minun oli pakko avata purkin kansi, tarkistaa, että se oli totta. Ettei mitään ollut matkan varrella hukkunut. Työnsin käteni tuhkaan. Se oli raskasta. Melkein lämmintä, niin kuvittelin. Seassa tuntui isompia kiteitä, murskattua luuta, tähtiä sumussa. Suljin kannen. Mietin saiko niin tehdä. Saiko poltetun ruumiin tuhkaa kokeilla. Oliko se ehkä lainvastaista. Hassu ajatus. Ja kuinka kummallista, että tuhka sylissäni oli yhtä aikaa niin kevyttä ja raskasta, raskaampaa kuin vielä jokin aika sitten sisälläni kantamani paino.

Käteni hakeutuu vatsan kadonneelle kummulle, takki kahahtaa kosketuksesta. Jossakin yläpuolellani puurtaa satelliitti meidät jo unohtaneena. Ja kaikki on järjetöntä, kylmää ja kovaa, ja eniten pelkään, että mitään muuta ei ole. Että ei ole merkitystä, ei tarkoitusta. Ei maailmankaikkeutta, joka olisi pohjimmiltaan hyvä. Ei kaiken näkeviä silmiä. Ei edes lempeää ääntä, joka kertoo, että näin on, näin kuuluukin olla. On vain

tämä hetki, kylmä planeetta tyhjässä avaruudessa, viallisia soluja, sattumanvaraista biologiaa, joka ei kestä.

Ei mikään kangas, ei mikään kuori suojaa meitä selaiselta.

Sanon sen ääneen. Markuksen huppu lepattaa ja pulistuu tuulessa. Viima käy suuhuni, niin että sanat kuivuvat kitalakeen.

”Se on vaan takki”, Markus sanoo ja näyttää niin avuttomalta, että minun tekisi mieli lyödä.

Hän seisoo hiljaa, yrittää ottaa kädestä kiinni.

”Ollaan perillä niin kauan kuin on tarpeen”, Markus sanoo. ”Sinähän sinne halusit”.

Nainen lapsineen jää pois ensimmäisellä saarella, jolla lautta pysähtyy. Henkilökunta auttaa vauvan vaunut laiturille, kolmivuotias kieppuu äitinsä käsivarressa. Vastassa on vanhempi mies, ehkä lasten isoisä.

Katson kuinka naisen vaunuja työntävä hahmo etääntyy betonisella laiturilla ja toivon hänelle pahaa. Toivon maailmankaikkeuden sattumanvaraisten liikahdusten osuvan häneen ja näyttävän voimansa. Että hänkin ymmärtäisi, kuinka kaikki on hetkessä poistettavissa. Myös onni.

Sellainen minusta on tullut: pahan toivoja.

Nainen ja lapset pysähtyvät ja kääntyvät, vilkuttavat lautalle. Markus heilauttaa kättään, katsahtaa minuun. Saan käteni liikahtamaan ja olen kiitollinen takistani. Ilman kuorta kaikki hirveä sisältäni karkaisi, vyöryisi naisen ja lasten päälle, putoaisi mereen, tappaisi kalat ja planktonin.

Markus lähtee sisälle. Jään yksin kannelle. Nainen lapsineen häviää sataman valonheittimen keilasta. Lautta irtoaa laiturista. Matkaa on jäljellä vielä kolmisen tuntia. Perillä odottaa saari, jolta ovat loppuneet lapset.

Sen kujilla ja kallioilla ei tulisi vastaan yhtäkään pientä ihmistä, joka huutaa äitiä, nuoleskelee nenästä valuvaa räkärantua tai tuijottaa silmät selällään ilman halki keinuvia värikkäitä paperieläimiä. Siellä vastaan ei tulisi yhtäkään toista äitiä, jolle toivoa pahaa.

Kurkistan kaiteen yli. Meren pinnassa ui jäähilettä, se helisee aluksen kylkiä vasten. Avaruus on hiljaa. Satelliitin eloton silmä vilkuttaa taivaalla, opastaa jotakuta toista autolla markettiin ostamaan broileria. Ehkä siinä on kaikki mitä on. Me itse vahtimassa itseämme.

2.

ÄITI ON TEHNYT koko päivän töitä. Milja on maannut sohvalla ja lukenut maantietoa, odottanut, että äiti tulisi avuksi. Open kanssa on sovittu niin. Että äiti auttaisi joka päivä, tekisi hänen kanssaan harjoituskirjan tehtäviä. Joskus ope soittaa ja kysyy miten menee. Silloin Milja kertoo, että hyvin menee. Jos ope erikseen kysyy onko äiti auttanut, Milja valehtelee.

On pieniä valheita ja isoja. Pienet voi hyvittää kymmenen kertaa valokatkaisijaa napsuttamalla. Isompia varten pitää tehdä Salaisia Hyviä Tekoja. Niin kuin vaikka pelastaa maahan pudonneita linnunpesiä. Viikata naapurin Kaisan pyykkinarulta karanneet lakamat kuistin kaiteelle. Tai vapauttaa Janssonin katiskasta kaloja. Vaikka siitä Miljalle tulee Janssonin puolesta paha mieli. Ja sitä paitsi äiti on kieltänyt yksin vesille menon.

On Milja myös irrottanut kalastusverkkoon jalastaan takertuneen lokinpojan, vaikka sen emo hyökki silmille ja nokkaisi päälakea, niin että piponkin läpi sattui. Kerran Milja varasti äidiltä viinipullon ja vei sen Janssonin kuistille, kun sille ei oltu myyty kaupasta kaljaa ja se oli tosi harmissaan. Ja Milja tiesi, ettei se ollut ilkeä, sel-

lainen surkea vain. Joskus Milja muutenkin lorotti pulloja ja tonkkia tyhjiksi ulkona. Silloin, kun äiti oli tilannut niitä liikaa kerralla. Punainen neste näytti hauskalta, kun sitä valutti kallion kylkeä pitkin, vaikka haju oli paha. Sammal värjäytyi meheväksi ja kiven vaaleat, luun väriset laikut tummuivat, vähän niin kuin äidin hampaat, kun se joi.

Nyt äitiä ei näy missään. Päivät ovat vielä lyhyitä ja valo olohuoneessa on taittumassa. Äiti ei tykkää työskennellä keinovalossa. Milja venyttelee sohvalla. Hän on torkahtanut. Huoneen peräseinältä, kangaspuiden ja tilkkukasojen takaa, tuijottaa valtava violetinpinkki pääkallo. Fuksian värinen se on, sanoo äiti. Se tuijottaa tyhjin silmäaukoin, vasten yötaivaansinistä taustaa. Se on avaruuden väri. Äiti etsi kauan kankaita saadakseen sävyn juuri oikeaksi. Miljasta se on yksi parhaita asioita äidissä. Kuinka se innostuu ja saa muutkin mukaan.

Milja ja äiti kiersivät monta päivää ovelta ovelle etsien oikean värisiä kankaita. Lindan vintiltä löytyi vanhoja farkkuja monta kassillista. Se oli säilönyt ja säilönyt niitä ajatellen joskus laihtuvansa tarpeeksi. Äiti ja Milja istuivat Lindan pihalla kurpitsojen vieressä ja katsoivat, kuinka Linda testasi kaikki housut. Yksistäkään ei mennyt vyötärö kiinni. Toiset jumahtivat jo polvien yläpuolelle.

”Reisille meni”, äiti sanoi ja nauroi, vaikka Lindaa harmitti. ”Annat mulle vaan. Sen duunin nimeksi tulee Laihduttajan taivas”, äiti jatkoi.

Kai Lindaakin vähän nauratti, vaikka Milja tiesi, että Linda tilasi mantereelta isoja lavallisia nutrilettia kerralla ja kävi aina iltaisin vessassa oksentamassa. Milja oli nähnyt sen ikkunasta.

Janssonilta äiti sai metritolkulla haurastunutta sinistä venepressua, auringonvalon raidoittamaa ja sieltä täältä öljyfläkkien ja lokinkakan kirjomaa. Milja jynssäsi juuri-harjalla kakkatahroja rannassa ja levitti sitten äidin kanssa pressun laiturin verkonkuivauskoukkujen ja tolppien varaan kuivumaan. Märkä pressu oli raskas ja äiti kiroili kuin merimies, sanoi puuhaa katseleva Jansson.

”Ei vaan niinku aito lähiömuija”, äiti sanoi ja lisäsi, että voivitonvitunrytky.

Oli ihmeellisen tyyni päivä ja pressu kuivui loppu-syksyn auringossa. Milja ryömi sen alle avaruuden sini-seen varjoon ja tuijotti laiturin lankkujen raosta kivenkoloon kiertynyttä rantakäärmettä.

Äiti tarvitsi vielä lisää kangasta. Milja ei halunnut mukaan, kun äiti lähti katsomaan, mitä löytyisi notkelman takana tyhjillään seisovasta koulusta.

Kukaan ei ollut vielä keksinyt, mitä rakennuksella nyt tehtäisiin. Jotkut taiteilijat pääkaupungista olivat sitä käyneet katsomassa. Joku hemmetin kollektiivi, sanoi äiti. Hän ei halunnut saarelle taiteilijoita. Juuri niitä hän oli kuulemma pakoon tullut. Mutta eivät ne sittenkään olleet halunneet vuokrata rakennusta, nyt kun saarella ei ollut enää koulua.

Vaikka koulun etuovi oli lukossa, kellarin oven sai ronklaamalla auki. Kyllä Miljakin sen tiesi. Hän oli

Okon kanssa mennyt sieltä sisään, kun he olivat yhtenä iltana lähteneet koululle etsimään Merkkejä. Heillä oli taskulamput, muistivihko ja Okon kamera. Koulu oli tuntunut erilaiselta pimeässä, ja vaikka rakennuksessa ei ollut muita, tuntui kuin joku olisi katsellut heitä. Ehkä pimeys itse. Milja oli tarttunut Okkoa kädestä, eikä mil-lään muulla niin väliä ollutkaan.

Okosta ei ollut nyt kuulunut vähään aikaan. Jos Milja ajatteli sitä liikaa, häntä kouraisi mahasta. Siltä varmaan Lindastakin tuntui, kun se oksensi.

Milja makasi sängyllä odottamassa, kun äiti kävi koululla. Hän räpsytti yölamppua ja toivoi oikein kovasti, että äiti ei löytäisi koululta mitään. Että sinne ei olisi jätetty mitään, vaan kaikki olisi jossakin lämpi-mässä paikassa hyvässä tallessa, odottamassa, että asiat olisivat taas niin kuin ennen. Vanha maailmankartta, open liidut, joita se vieläkin tykkäsi käyttää vaikka oli-kin tabletit ja muut, piirustukset seinillä, juhlasalin jumppapatjat ja näyttämön verho. Milja muisti, miltä verho tuoksui, kun odotti sen poimuissa omaa vuo-roaan astua lavalle tonttulakki päässä tai enkelin sii-vet selässä. Haju oli pölyinen ja vähän metallinen, niin kuin vanhat kolikot.

Milja räpsäytti valon pois vielä kerran. Jos hän ehtisi laskea kymmeneen ja räpsäyttää valon päälle aina ennen kuin majakan valo kaapaisi taivasta ikkunan takana, äiti ei löytäisi koululta mitään.

Kuistilla kopisteltiin jalkoja. Milja sekosi laskuissa. Majakan valokiila pyyhkäisi sadepilviä, äiti astui sisään.

”Mitä sä täällä pimeässä istut?”

Milja ei vastannut.

”Laita valot, niin näet, mitä mä löysin!”

Miljan ei tarvinnut. Hän haistoi näyttämön sametti-verhon huoneen halki. Nyt se tuoksui kylmemmältä ja kosteammalta.

Hämärässä Milja erotti äidin hahmon rullalle käärittä iso kangas sylissään, poski vasten sen pintaa.

”Tää on täydellinen”.

”Et sä olis saanut sitä ottaa”.

”Se homehtuu siellä talven aikana muuten. Mä pelastin sen”, äiti sanoi. ”Laita nyt valot.”

”En.”

Äiti tuijotti Miljaa pimeyden läpi. Milja tunsu katseessa ärtymyksen.

”Siitä pitäisi edes tehdä jotain muuta”, mutisi Milja.

”Mitä muuta muka?”

”Jotain meidän kouluun liittyvää.”

”Ei taide ole sellaista. Ilmiselvää.” Äiti kääntyi lähteäkseen. ”Laita nyt ne valot, ja lakkaa olemasta tomonen ihmepoltergeistlapsi.”

Milja mökötti pari päivää, mutta ei äidille kauaa voinut olla vihainen. Ensin se ei piitannut mökötyksestä, pelleili vain niin kuin aina ja matki Miljan ilmeitä, ja sen jälkeen oli itse niin alakuloinen, että Miljan oli pakko lopettaa. Se oli ärsyttävää, kuinka se aina saikin kaikki puolelleen.

Milja auttoi äitiä kankaiden suikaloinnissa. Ensin heillä oli hauskaa. Sävyt piti lajitella ja äiti tiesi kaiken

väreistä. Yhdessä he keksivät uusia nimiä eri sinisille. Niin kuin vaikka pakkasen sininen, tai merisavun sininen, Janssonin sininen, mereen läikkyneen bensen sininen, maidon sininen tai turistipaidan sininen. Mutta kangasta oli paljon, ja kun Lindan farkut oli suikaloitettu ja lajiteltu värien mukaan, alkoi tylsä pressukankaan ja samettiverhon silppuaminen ja äiti alkoi käydä malttamattomaksi ja ärtyisäksi. Sitä paitsi kallon väri puuttui vielä.

Äiti lähti mantereelle ja Milja jäi yöksi yksin kotiin. Ei häntä pelottanut. Mutta hän nukkui kuitenkin kome-rossa. Ja räpsytti sitä ennen kaikkia valoja niin, että mielessä oli hyvä ajatus silloin, kun valo sammui. Keittiön valon hän jätti päälle, niin että pimeys luulisi, että äiti on vielä hereillä.

Milja taitteli peittonsa patjaksi komeron lattialle ja kääriytyi silppuamatta jääneeseen palaan koulun sinistä samettiverhoa. Hän puristi silmät kiinni ja toivoi, että ope olisi vielä saarella ja Okko ja muut lapset. Että koulun näyttämön verho roikkuisi siellä mihin se kuului. Sitten Milja makasi hiljaa ja ajatteli kaikki pahimmat asiat, mitä voi tapahtua, jotta ne eivät tapahtuisi, koska eihän todellisuus voi mennä niin kuin on kuvitellut. Ja sitten hän nukahti.

Äiti palasi mantereelta hyvällä tuulella. Sillä oli kaksi jättimäistä muovisäkkiä täynnä pinkkejä, vaaleanpunaisia ja liiloja tuulipukuja, jotka se oli löytänyt kirpputorilta.

”Jos tää menee kaupaksi, niin sillä me eletään puoli vuotta”, äiti sanoi jokunen viikko myöhemmin, kun kallo oli melkein valmis. ”Ostetaan Lindalle nutrilettia kiitokseksi.”

”Joo, monta laatikkoa!” sanoi Milja, mutta tiesi, että ensin pitää olla näyttely, ennen kuin mikään menee kaupaksi. Ja sitä varten monta työtä ja monta ideaa.

Muita töitä ei vielä ole. Mutta Laihduttajan taivas tuijottaa Miljaa olohuoneen perältä koko seinän korkuisena, miltei valmiina. Alalaidasta uupuu muutama rivi solmittuja sinisiä suikaleita. Milja nousee ylös ja kävelee ryijyn luo, painaa posken sitä vasten. Farkkujen, pressun ja sametin sekamelska tuntuu pehmeänkarheana iholla. Pölyinen, metallinen tuoksu erottuu vielä. Hän upottaa sormensa kangastuppoihin, tuntee pohjalla verkon rihmat. Kallon tuulipukusuikaleet kahisevat sormissa, virnistävän suun ympärillä ne ovat hempeän vaaleanpu naisia, silmäkuoppien varjoissa on enemmän lilaa.

Milja sormeilee paljaita verkon rihmoja ryijyn alalaidassa. Komeroon kätkeyty samettiverhon loppu riittäisi suikaleiksi työn viimeistelyyn. Miljan sydän muljahtaa. Hän kipittää äkkiä huoneeseensa ja avaa komeron oven. Ei, äiti ei ole löytänyt kangasta. Milja kerää sen talteen komeron lattialta, taittelee ja viikkaa, varoo sametin leikkattua laitaa, josta purkautuu ohuita rihmoja. Kangas mahtuu hyvin hänen reppuunsa.

Äidin crocsit ovat kadonneet ovensuusta. Ehkä se on lähtenyt Lindalle tai Janssonille tai hotellille. Milja kur-

kistaa kaappiin tiskipöydän alle. Viinitonkkia on vielä neljä. Milja nappaa yhden tonkan, tunkee sen reppuun kankaan päälle ja lähtee ulos.

3.

RULLAKON KOLOISTA pilkottaa hailakan sinisiä lakanaita ja kesätaivaan värisiä pöytäliinoja. Stella kiskoo kankaita paremmin esiin, hypistelee niiden pintaa.

”Eikö näitä muka ole tummemman sinisiä?”

”Ei.” Anders lykkii rullakkoa kauemmas, kohti hissin ovia. ”Ja niin kuin mä sanoin, nämä on käytössä vielä, pesua vaille vain”.

”Aika hapertuneita on jo osa. Mä ihan muistin, että teillä olisi sellasia tummansinisiä pöytäliinoja. Avaruuden sinisiä.”

Stella irrottaa otteensa rullakosta.

”Kyllähän mä sua jeesaisin, jos pystyisin. Sä tiedät.” Anders iskee silmää, vähän kömpelösti. Stellan tekee mieli silittää pojan poskea. Vasta pari vuotta sitten Anders oli haistatellut Stellalle, kun hän kielsi tätä tupakoimasta koulun portilla.

Anders huomaa hymynkareen Stellan kasvoilla ja jatkaa ankarampaan sävyyn: ”Mut sun täytyy kyllä hoitaa se viime kerrasta auki jäänyt piikki. Mä en aio sitä kuitata.”

Stella ei ole kuulevinaan vaan kuikuilee Andersin olan yli. Hissistä Andersin takana astuu ulos mies, jolla

on napakka askel ja tummansininen pikkutakki. Stella seuraa katseellaan miehen matkaa aulan halki kohti hotellin baaria.

”Kuka toi on?”

”Asiakas. Joku insinööri kai. Kävi tutkia tsekkaamassa. On lähössä aamulautalla.”

”Onko sillä tapaaminen jonkun kanssa?”

”En minä vaan tiedä, miten niin?”

Stella katselee yksinäistä miestä aution hotellin baarissa, siristää silmiään ja kohottaa kätensä kuin voisi napata miehen sormiensa väliin. Säleikkökattoon upotetut valot heijastuvat pikkutakin harteista. Mikään ei ole Stellasta liikuttavampaa kuin itseään varten pukeutunut mies keskellä ei mitään. Niin lujasti ihmiset pitävät rooleistaan kiinni, sielläkin missä niillä ei ole mitään väliä, ei yhtäkään todistajaa.

Anders töytäisee lakanarullakkoa ärtyneesti: ”Niin se piikki?”

”Ensi viikolla”, Stella hönkäisee ja kävelee ääneti halki aulan kokolattiamaton, kipristää varpaitaan niin, että crocsit eivät laahaa.

Stella pysähtyy jukkapalmun vieressä peilin edessä, kohentaa pääläella keikkuvaa nutturaa ja lisää punaa huuliin. Hän näyttää tuulen tuivertamalta ja vähän räjähtäneeltä, juuri sellaiselta, mistä sinitakkisen kaltaiset miehet hänen kokemuksensa mukaan tykkäsivät, kun olivat yksin maan ääressä. Pikkutakki harteilla riitti antamaan tunteen turvasta ja hallitusta järjestyksestä. Se päällä saattoi hyvinkin viettää iltaa nai-

sen kanssa, joka käytti crocseja ja kiroili. Ja joka muistutti oudosti sitä etäistä tyttöä, jota kaikki olivat salaa koulussa himoineet: sitä, jonka ripsiltä varisi mustaa hilettä ja joka tapaili täysi-ikäisiä ammattikoululaisia silloin kun muut vielä pelasivat pullonpyöritystä kotibileissä.

”Terve”, Stella sanoo ja kiilaa itsensä miehen kylkeen.

”Terve”, mies vastaa hämmentyneenä, siirtää tuoliaan ja tekee tilaa.

”Odotteletko jotakuta, vai saako liittyä seuraan?” Stella kysyy ja huitoo Andersia aulasta baarin taakse.

”Ei tässä mitään. Viimeinen ilta, eikä aika oikein ota kuluakseen, nyt kun työt on purkissa.”

Stella tilaa lasin punaviiniä ja tutkailee miestä tämän arvioidessa Andersin kanssa hotellin vähäistä viinivalikoimaa. Mies on tavallinen keski-ikää lähestyvä mies: harmaanvaalea tukka, harmaanvaalea parransänki, harmaanvaaleat silmälasit. Farkut, farkkuihin työnnetty siniruudullinen paita ja pikkutakki. Latkea, se sana miehestä tulee Stellan mieleen. Latkea.

Mutta miehen takki, se on poikkeuksellisen kauniin värinen: spektroliitin sininen, himmeästi hohtava, kangas laadukasta villasekoitetta, kantajalleen liian tyylikäs. Stella seuraa miehen viinikommentointia ja arvaa, että hotellihuoneesta löytyisivät myös pukuun kuuluvat housut. Ihan varmuuden vuoksi mukaan pakattuina, sen verran latkea mies on.

Mies yllättää Stellan katselemasta itseään ja hymyilee.

Majakkasaaren viima piiskaa suojaukset pois, kunnes jäljellä on vain se mikä on totta.

Elina ja Markus ovat menettäneet lapsensa. Markus ei tavoita surun läpi puolisoaan, vaikka hän on siinä, aivan vieressä. Elina haluaa saareen asumaan, sillä hän ei kestä nähdä kaupungissa lapsia ja lastenvaunuja. Mutta menetystä ei pääse pakoon.

Naapuritalossa asustaa 10-vuotias Milja ja tämän ailahtelevainen, häpeämätöntä elämänhalua tihkuva äiti Stella. Eräänä yönä Elina tulee kuin väkisin imaistuksi äidin ja tyttären suhteeseen ja salaisuuksiin.

Pimeässä syttyy majakka on koskettava romaani lapsen menettämisestä, pohjattomasta surusta ja uuden alun löytämisestä.

